

Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Sandgata 30, 7012 Trondheim
Tlf.: 94109461 E-post: sor-trondelag@fnf-nett.no

Utmarksspesialisten v/ Arnold Hamstad
arnold.hamstad@gmail.com

Trondheim, 5. desember 2016

Utalelse til «Oppstart planarbeid og planprogram Nasjonalt laksesenter» ved Jørrestolen

FNF er et samarbeidsnettverk for naturvern- og friluftslivorganisasjoner på fylkesnivå. I Sør-Trøndelag er elleve organisasjoner tilknyttet FNF som til sammen har 33 000 medlemskap. Vi arbeider for å bevare natur og mulighetene å utøve friluftsliv, både i nærmiljøet og i villmark, i skogen og på fjellet.

Uttalelsen støttes av: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening, Trondheim Turmarsjforening og Trondhjems Kajakklubb.

Direktoratet for naturforvaltning (Miljødirektoratet) utredet fra 2012 etableringen av nasjonale laksesentre, og Stortinget vedtok i statsbudsjettet for 2015 å etablere fire slike, i henholdsvis Namsos, Tana, Lærdal og ett på Østlandet. Bevaring av villaks er viktig, men vi har ikke klart for oss hva slags formål dette i Agdenes skal ha, og hvilken tilknytning det vil ha til de øvrige nasjonale laksesentrene. I dette dokumentet uttaler vi oss nærmere om selve utbyggingsaken:

Vi understreker at det primært ikke bør bygges innenfor strandsonen, jf. plan og bygningsloven §1.8¹, samt den tilhørende lovkommentaren² som blant annet lyder:

«Det skal tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser ved spørsmål om utbygging i strandsonen langs sjøen og langs viktige vassdrag. Begrepet naturmiljø omfatter også ivaretagelse av biologisk mangfold selv om det ikke er nevnt direkte i loven. Naturmiljøbegrepet omfatter det biologiske mangfoldet sammen med ivaretagelse av friluftslivs- og landskapsverdier i videste forstand. Dette gjelder både i forbindelse med utarbeiding av planer og ved avgjørelse i dispensasjonssaker. I områder med sterk konkurranse om strandsonen er det spesielt viktig å unngå bygging, av hensyn til allmenne interesser.»

Selv om et område eventuelt er avsatt til utbyggingsformål i kommuneplanen bør man likevel sørge for at man i videre planer sikrer opprettholdelse av allmennhetens interesser og adgang til å benytte strandsonen til friluftsliv, istedenfor at den oppfattes som eller blir privatisert. Alle bygg og inngrep bør plasseres slik at de i minst mulig grad reduserer natur- og friluftslivopplevelsene, også visuelt.

1 <https://lovdata.no/lov/2008-06-27-71/§1-8>

2 <https://goo.gl/5v7rJz>

Vi mener det er viktig å følge et prinsipp om fortetting, slik at man forbruker minst mulig nytt areal ved nybygging. Nye bygg og anlegg bør således samlokaliseres, f.eks. bygge færre men litt større, og kombineres med allerede eksisterende bygg og anlegg, slik som boligfeltet og marinaen i Synnavika 100 meter lenger sørvest. Fortettingen må imidlertid være balansert slik at man unngår å bygge ned viktige lokale natur- og friluftslivsverdier, slik som en tursti, grøntkorridor, en myr eller et gammelt tre.

Viktige naturverdier må bevares. Det må derfor foretas vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12 og at det må redegjøres skriftlig hvordan prinsippene i samme paragrafer er vurdert. Vi kan spesielt trekke fram *samlet belastning* (§ 10) ettersom det foregår en del aktivitet i strandsonen i kommunen. Bit-for-bit-nedbygging fører samlet sett til store konsekvenser for naturtyper og arter som befinner seg i disse sonene, og planens konsekvenser må derfor sees i sammenheng med hva som er igjen av tilsvarende arealer rundt Trondheimsfjorden, og utbyggingspresset der. Vi har selv laget en oversikt over status og trusler for noen av de viktigste grunntvannsområdene rundt Trondheimsfjorden (vedlagt), og den viser at de er under stort press, slik at dette må tas på alvor.

Like ved planområdet ligger Litjvatnet naturreservat³, der en viktig biologisk verdi er 105 registrerte fuglearter, inkludert flere av nasjonal forvaltningsinteresse. Flere av disse antar vi også vil benytte seg av sjøen/strandsonen, og det bør utredes eventuelle konsekvenser for disse og eventuelt andre arter/naturverdier i den forbindelse.

For å redusere inngrepene er det i kommunedelplanen for Agdenes en forutsetning om tunnell gjennom fjellet dersom det skal gjennomføres utbygging i sjøkanten. Vi etterlyser grundige vurderinger rundt hvorfor dette vilkåret ikke er fulgt i denne reguleringsplanen. Det skal tas ut steinmasser for å bygge planlagt molo. Bruker man isteden steinmasser fra tunnelen vil det planlagte dagbruddet kunne få noe mindre omfang. En tunnell kan altså medføre mindre naturinngrep, men en vei kan være mer egnet til ferdsel til fots.

Det står i planprogrammet: *«Området benyttes ikke til friluftsmål og er heller ikke i bruk til barns og unges aktivitet. Det mangler vei til område og det er pr i dag lite tilgjengelig. Friluftaktivitetene er sjørelaterte. Utredningsbehov: Planforslaget skal ivareta muligheten for fri ferdsel langs sjøen.»* Dette må utredes grundig, for det befinner seg to flotte sandstrender godt egnet for bading for lokalbefolkningen, både der moloen er planlagt, i Varvika og i Sandvika et par hundre meter lenger nordøst. Disse bør bevares framfor å nedbygges, og adkomsten videre til Sandvika må ikke få preg av å være privatisert noe som vil hindre ferdsel, selv om det ikke er fysiske stengsler. Alle kommuner skal kartlegge sine friluftslivsområder⁴ innen 2018, og Agdenes har oss bekjent ikke gjort det enda, og verdier som slike badeplasser kan bli vektlagt.

Om det blir utbygging må man ta hensyn til ynglefredningstiden, og primært legge omfattende og støyende anleggsarbeid utenom perioden april til juni. Det er forbudt å ødelegge egg, reir og bo ifølge naturmangfoldlovens § 15 første ledd. Spesielt må ikke lausskog ryddes/hugges i perioden.

Vi kan gå nærmere inn på avbøtende tiltak i senere runde.

Erik Brenna
Fylkeskoordinator
FNF Sør-Trøndelag

³ <http://faktaark.naturbase.no/Vern?id=VV00001435>

⁴ <http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/2014/Mai-20141/Kartlegging-og-verdsetting-av-friluftslivsomrader/>